

El tauró

Noms d'implantació moderna, com *avió* o *camió*, a causa precisament d'aquesta circumstància, són sovint pronunciat indegudament amb *n* final, com en castellà, és a dir, «avion» i «camion». Però, tal com hem fet observar en alguna ocasió anterior, en català hi ha alguns —molt pocs— noms masculins acabats en *on*, entre ells els que provenen d'altres llengües que hem adoptat en la forma original, com és ara *saxofon* o *pericon*, que hi ha qui no s'està de catalanitzar pel seu compte —en tot cas, prematurament— llevant-ne la *n* final. No és gens estrany, així, que en la llengua parlada o col·loquial alternin les dues formes «tiburón» i «tiburó».

Tanmateix, qualsevol persona una mica familiaritzada amb els vocabularis de barbarismes del català i amb la depuració del nostre lèxic, sap que tan incorrecte es considera «tiburón» com «tiburó», i que l'única forma admesa és *tauró*, tal com hom pot comprovar si ho consulta a qualsevol diccionari. ¿Com és, doncs, que encara de tant en tant, en textos en què hom gosa esperar un nivell mínim de correcció lingüística, apareix precisament la forma «tiburón»? Qui sap si en algun cas es tracta d'un ús deliberat, degut a un error d'informació. Efectivament, comprovem que en un dels nostres vocabularis de barbarismes actualment més divulgats, el *Nou vocabulari de barbarismes* d'Esperança Figueras i Rosalina Poch, de l'Editorial Barci-

no, a causa d'una evident errada tipogràfica, la forma «tiburón» hi apareix com a forma correcta: un error en l'ús del caràcter de lletra rodona en lloc de negreta i en la puntuació, fa que hom hi proposi *tiburón* i *tauró* com a substitució de *tiburó*, en comptes de *tauró* com a substitució de *tiburó* i *tiburón*. I no és pas gens improbable que aquest error hagi transcendit. En tot cas, com hem dit, l'única forma admesa és *tauró*.

L'origen d'aquests mots —tant del català com del castellà— és incert i relativament modern. Segons Coromines, probablement foren obtinguts, per conducte del portuguès «tubarão», d'un llenguatge americà, concretament el tupí, una de les dues branques del tupí-guaraní. Notem que aquesta denominació de certs peixos selacis és exclusiva de les llengües hispàniques: el francès usa la forma «requin», l'anglès «shark» i l'italià «pesce cane». Cal assenyalar, d'altra banda, que Moll també indica, com a sinònim de *tauró*, la denominació *ca mari*, anàloga a la de l'italià, i que l'única espècie de tauró habitual a les aigües dels Països Catalans —*tauró* no és, ni de bon tros, cap nom específic, sinó, ben al contrari, amb un valor taxonòmic molt poc precís— rep el nom de *tintorera*, que és també, sens dubte, una denominació amb valor descriptiu.